

# ПРИОЗЕРСКИЙ

№12/500

24 марта 2017 года

газета издается с 26.06.2004 года

## Вестник

### НАУРЫЗ АЙЫ ТУҒАНДА...

(репортаж)

Өткен сәрсенбінің сәтті күні әдеттегідей әжептеуір аязы мен жағымсыздау желі бар күн болды. Осы күні Наурыз мейрамы қала көлемінде тойланатын болғандықтан, қызмет бабына қарай өзгелерден ертерек алаңға жиналуыма тура келді. Мен келгенде орталық алаңға қарай қала тұрғындары, мекеме, кәсіпорын, ұйымдар мен білім беру мекемелері ұжымдарының қызметкерлерінің ағылып келіп жатқанының куәсі болдым. Жадырай шығып, күн нұрын төгіп тұрған сәт болмаса да, қала халқының көңіл-күйлері көтеріңкі еді. Бәрі де бүгінгі Наурыз тойын тамашалауға, тойлауға келген жұрт. Бір-біріне қарама-қарсы тігілген киіз үйлер мен



шатырлар саны биыл он сегізге жетті. Тойға арналып бой түзген үйлер мен шатырлардың маңайында самаурын қойылып, қазандарда наурыз көже қайнап, палау бастырылып жатты. Мейрамның ресми салтанатты жиыны 11.00 сағатқа белгіленгенімен, халық ауа-райының салқындығына қарамастан ерте жиналып, бір-бірімен құшақтасып, мей-



раммен құттықтасып жатты. Тігілген киіз үйлерді, орнатылған шатырларды және пісірілген наурыз көжелерді бағалауға тағайындалған қазылар өз жұмыстарына кірісіп кетті.

Бұл кезде мерекелік сахнада қала өнерпаздарының қатысуымен театрландырылған көрініс басталған болатын. Қызыр баба, Ақ әже, қыстың ызғарлы, аязды, суық айлары – Желтоқсан, Қантар, Ақпанның кейіпіне енген қыз-жігіттер қазақ халқының жыл маусымдармен үндестігін, байланысын сомдап, «Жарапазан» әуенімен өлеңдете орындап шықты. Қызыр баба жалпы жиылған халыққа бата берді. Мерекені тойлауға келген жұртты қала әкімі Қайрат Амангелдіұлы

Қамзин, Сары-Шаған сынақ алаңы бастығының орынбасары В.В.Воронов және қала



имамы Дәуіт Серікқалиұлы Қожахметовтер құттықтады және қаланың өсіп-өркендеуіне үлес қосып жүрген еңбеккерлер мен қызметкерлерге қала әкімінің Құрмет грамоталары мен Алғыс хаттары табыс етілді.

Салтанатты рәсімнің ізі өнерпаздардың қатысуымен ұйымдастырылған мерекелік концертке ұласты. Белгілі әнші Айғанша Болысова «Елге сәлем», «Бари гал» әндерін шырқаса, «Достық» орталығының бишілері «Хорезм биін», ардагерлер кеңесінің «Алтын күз» хоры «Туған ел», «Наурыз» әндерін орындады. «Ең дәмді наурыз көже» байқауының жеңімпаздарына қазылар алқасы жүлделерін тарсырды. Бұдан соң Наталья Плесенкова «Девчина весна» әнімен жұрттың қошеметіне бөленді. «Исток» этномәдени қоғамдық бірлестігінің мүшелері «Одна калина» әнін шырқап болғасын, қазақ ұлтының неофольклор киімдері байқауына



қатысушылардың ұлттық киімдеріне баға берілді. Мейіржан Аяжан орындаған әннен кейін кезек «Ең үздік қазақ киіз үйі», «Ең үздік шатыр» байқауларының қортындысына келді. Киіз үйлер байқауына қазылық еткендер үйлердің жасақталуынан бөлек оның ішкі безендірілуінің қолмен жасалғанын, жабдықтардың үйдің ішіне дұрыс орналасуын, үйде ескіден келе жатқан және ата-бабаларымыз ұстап-тұтынған бұйымдардың болуын, биылғы жаңа жылға қосылған ұлттық дәстүрге сай жаңалықтардың енгізілуін, яғни, үй иелерінің еткен еңбегі мен төккен терінің нәтижесін, ең әрісі үй иелерінің қазақтың қонақжайлық салтымен келушілерді қарсы алу мәдени-

етін де ескеріп, талқылауы нәтижесінде лайықты бағаларын берді. Бірінші орынды «Ертай» ЖШС-нің ұжымы жеңіп алды. Жүлделі екінші орын 06708 әскери бө-



ліміне, үшінші орын 60601 әскери бөліміне берілді. Осы жерде қазылар тарапынан ескертілер жәйт, «Ертай» ЖШС ұжымының киіз үй жасауларын толық өз қолдарымен жасағаны және оларды ата-баба салтына орай орналастыруы, көзге ұрып тұратын



қазақтың ескі қару-жарақтарының төрге ілініп тұруы, үй жанындағы қол құдық пен оң жағында құрылған, осындай ұлттық мерекенің сәнін келтіретін «Алтыбақан-



ның» орналасуы және келушілерді шын пейілмен, жатырқамай, қазақы қонақжайлықпен қарсы алуы тәнті етті. 06708 ә/б тіккен үй шағын болғанымен сыртқы көрінісі

### Қала халқы Наурызды қарсы алды



жартымдылығымен, іші де орынды жасақталуымен, орналастырылуымен, олардың да қонақжайлығымен есте қалады. 60601 ә/б киіз үйінің «бәйгені шаппай бер» деп тұрған еңселі үй екендігі даусыз. Бау-басқұр, төсеніштерінің, тұтынышының ұлттық өренктері де лайықты жасалған. Бұл үй бұрындары да бәйге жеңімпазы болғандығын ел біледі. Алайда, үйді жалға алған ұжым сол алған күйінде тіге салған, бүгінгі «иелері» тарапынан бір түнір жаңалық қосылмаған. Байқау басталар етке дейін үйдің ішін жөнді жайғастырмағандықтан үйдің бір жағында жәшіктердің үйіліп жатуы әдегеннен көзге қораш көрінеді. Оның үстіне келушілерге үйдің есігі жабық тұруы және күтушілер тарапынан қазақы қонақжайлықтың исі де сезілмеуі қазылардың көзқарасын өзгертуіне мәжбүр етті. Тағы бір айта кететін жағдай, «КТҮҚКБ» КМК тіккен үйдің де кішілігі болмаса, жасауларының қол еңбегімен жасалғаны көзге ұрып тұр. Алайда қазақ салтында кебеже, сандықты, әсіресе бесікті далаға қоюдың ырымға жаман екендігі ескерілмеген. Әйтпесе, бұл үй де бағалауға лайық үйдің бірі болғандығын ескерте кеткіміз келеді.

Наурыз тойының жалғасы спорттық ойындарға ұласып кетті. Наурызды тойлауға келген қарақұрым халықтың ұлыстың ұлы күнін алдағы жақсы күндерге болған үлкен үміттермен қарсы алғанына куә болып, өзіміз де шат-шадыман күй кештік. Жаратқан иеміз айдан – аман, жылдан – есен етіп, жақсы күндерде жолықтыруға

жазсын!

**Н. ҚЫДЫРМҰРАТУЛЫ,**  
Суреттерде: Наурыз мерекесінен көріністер.

## «ЖОЛДАУДЫҢ НЕГІЗІ- МЕМЛЕКЕТІМІЗДІ ӨРКЕНДЕТУ МЕН ДАМЫТУ»



Елбасымыз Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың биылғы Жолдауы — егемен еліміздің тұрақтылығын әрі қарай дамытатын, мемлекетіміздің барлық саласының өркендеуіне бағыт беретін маңызды құжат.

Осы стратегиялық құжатта Президентіміз мемлекеттік қызметтің барлық саласын қамти отырып, тәуелсіз Қазақстанымызды дамытудың нақты жолдарын ұсынды. Әр кезең сайын экономиканың жаңа белестерін бағындыру әрбір бес жылдықтың нақты нәтижесі болып табылады. Индустриялық-инновациялық даму, шағын және орта бизнесті дамыту, агроөнеркәсіптік кешеннің келешегі мәселелеріне жолдауда ерекше көңіл бөлінген.

Елбасының биылғы халыққа Жолдауы

экономикалық бағыттың тағы да алынбаған белестері мен өсуін айқындап, ұлттық экономикаға немқұрайлы емес жандарды ширақ, әрі батыл қадамдар жасауға шақырды. Соның ішінде, индустриялық-инновациялық даму, шағын және орта бизнесті дамыту, агроөнеркәсіптік кешен, білім-ғылым салаларына ерекше көңіл бөлу қажет.

Стратегиялық инновациялық бағыттар бойынша шетелдік ғылыми-зерттеушілік қоғамдастықпен ықпалдасу біздің еліміздің экономикалық дамуына зор ықпалын тигізеді. Бұл қадам арқылы қазақстандықтар жаңалықты меңгереді, шыңдалады, тәжірибе жинақтайды, бір сөзбен айтқанда, еліміздің басқа шет елдермен бәсекеге қабілеттілігін арттырып, терезесін теңестіреді.

Әлеуметтік салаға Елбасы әр жылғы Жолдауында айрықша көңіл бөледі. Білімгерлердің шәкіртақысы, мұғалімдер мен дәрігерлердің жалақысы, зейнетақының жылдан-жылға көбеюі өте қуантарлық жағдай.

Негізі, еліміз тәуелсіздік алған жылдардан бергі басты мақсатымыз — Мәңгілік Ел құру болатын. Елбасы бұл Жолдауында ол

мақсатқа жетудің жолдары мен тетіктерін көрсетіп, кезеңдерін белгілеп берді.

Еліміздің болашағын 2050 жылға дейін өркендетудің жан-жақты жолдарын қамтыған бағдарлама жеті бағыттан тұрады. Олар: экономикалық саясат, кәсіпкерлікті қолдау, әлеуметтік қамтамасызету, білімді өркендетіп, мемлекеттілік пен демократияны дамыту және сыртқы саясат пен қауіпсіздікті нығайтып, елдегі патриотизмді күшейту. Елбасы ұсынған елімізді өркендетудің жеті бағыты да маңызды. Оның ішінде төртінші бағыт, білімсаласының қызметкерлері, біздер үшін өте маңызды болып табылады. Ол — жоғары білімді ұлт қалыптастыру қажеттігі. Бұл бағыт білім беру саласында еңбек етіп жүрген ұстаздарға жаңа міндеттер жүктейді. Оқыту әдістемелерін жаңғырту, отандық білім беру жүйесіне инновациялық әдістерді, шешімдерді және құралдарды қарқынды енгізуге тиістігі заман талабы. Жаңа заман талабына сай пәндерді өзгерту, ескірген немесе сұраныс жоқ ғылыми және білім пәндерінен арылу, сонымен бірге, сұраныс көп және болашағы бар бағыттарды күшейту мәселесін шешу деп Жолдауда айрықша атап өтілген. Осыдан барып

жетінші міндет қазақстандық патриотизмді нығайту міндеті туындайды. «Біздің балаларымыз бен немерелеріміз сырт елден гөрі Отанында өмір сүргенді артық көретіндей, өйткені, өз жерінде өзінжақсы сезінетіндей болуға тиіс» деп Елбасы ерекше атап өтті. Біз еліміздің болашағын сенімді жастардың қолына тапсыруымыз тиіс, сондықтан да тәрбие біліммен қатар жүруі тиіс.

Сонымен қатар Елбасының баса назар салып айтып кеткені, әрине, халыққа көрсетілетін медициналық қызмет сапасын жақсарту үшін, әлемнің жаңа соңғы технологияларын қолдануда.

Бейбіт өмірі жарасымды діні мен салт дәстүрлері әртүрлі көп ұлтты мемлекетіміздің бір шаңырақ аясында тату тәтті өмір сүріп жатыр. Елбасы халқымыз бір болып еліміздің жан-жақты дамуына ауқымды серпіліс жасап, жолдаудағы көрсетілген мақсаттарға жететінімізге сенім артады.

Д.Дүйсембаев,  
«Нұр Отан» партиясы  
Приозерск қалалық филиалы  
төрағасының бірінші орынбасары,  
қалалық мәслихат депутаты

### Заңнамадағы өзгерістер

## ДЭФ ЖБҚИ КӨРСЕТКІШТЕРІН ЖӘНЕ ДҮНИЕЖҮЗІЛІК БАНК «DOING BUSINESS» РЕЙТИНГІСІНІҢ ИНДИКАТОРЛАРЫН ЖАҚСARTУ БОЙЫНША «ЗАҢДЫ ТҮЛҒАНЫ ТІРКЕУ» БАҒЫТЫ БОЙЫНША ЗАҢНАМАҒА ОҢТАЙЛЫ ӨЗГЕРІСТЕР

Бизнесті дамыту арқылы, әр елдің экономикалық әл-ауқатын анықтап, бәсекеге қабілеттілік деңгейі көрсеткіш болатын бір-қатар әлемдік рейтингтер бар. Солардың бірі- Дүниежүзілік экономикалық форумның Жаһандық бәсекеге қабілеттілік индексі (ДЭФ ЖБҚИ).

Бұл форум-әлемдік үкіметтік емес ұйым, мүшелігінде 70 елдің 1000-ға жуық ірі компаниялары бар. 30 жылдан астам, жыл сайын Форум экономикалық және саяси зерттеулер жүргізіп, экономикалық, әлеуметтік жағдайлар, инновациялық факторлар, денсаулық сақтау және қоршаған ортаны қорғау салаларын қамти отырып, жыл сайын форумның бәсекеге қабілеттілік 114 индексімен жыл сайын әлем мемлекет-терінің рейтингтерін жариялайды. Еліміз ДЭФ ЖБҚИ-не 2006 жылдан бастап қатысады. Инновациялық даму жолындағы елдер тобына кіретін еліміз бәсекеге қабілеттілік индексінің жыл сайынғы есебімен өткен жылы 42-орында көрінсе, биылғы жылы 53 орынға түскен.

Бұл индекс көрсеткішін одан әрі жақсарту мақсатында ҚР Үкіметінің былтырғы ДЭФ ЖБҚИ көрсеткіштерін жақсарту бойынша Іс-шаралар жоспарымен 108 индикатор белгіленді. Оның ішінде «Биз-несті бастау үшін қажетті уақыт», «Бизнесті бастау үшін қажетті рәсімдер саны» деген талапты орындау мақсатында заңды тұлғаларды тіркеу бағыты бойынша заңнамаға оңтайлы өзгерістер енді. Бүгінгі таңда кәсіпкерлердің мүдделерін қорғау мәсе-лесіне өте зор көңіл бөлінуде. Заңды тұлғаны электрондық сандық қолтаңба арқылы 1 сағаттың ішінде тіркелуге мүмкіндік қосылды. Жеке кәсіпкерлік субъектілерін тіркеу кезінде әділет органына жарғыны ұсыну, қағаз түріндегі мемлекеттік тіркеу туралы куәлік беру тәртібі жойылды. Жеке кәсіпкерлік субъектілеріне жататын заңды тұлғалар үшін мөр жасау міндеті жойылды, яғни бүгінгі таңда коммерциялық ұйымдар мөрсіз жұмыс жасай алады. Шағын және орта кәсіпкерлік

субъектілеріне жататын заңды тұлғалар алғашқы тіркеу және тарату рәсімдерін жүргізгені үшін алым төлеу міндетінен босатылды, рәсімдер тегін жүргізіледі.

Экономикасы нарықтық бағытқа бет алған еліміз үшін кәсіпкерлікті дамыту, сол арқылы 30 дамыған ел белесіне жету межесі тұр алдымызда. Күні бүгінде шағын және орта бизнестің дамуына, оның ішінде инновациялық бағытқа айрықша қолдау берілуде. Жаңа арнайы Кәсіпкерлік Кодексі қабылданып, еліміздегі кәсіпкерлікті еркін дамытып, олардың құқықтық, экономикалық, әлеуметтік жағдайлары анықталды.

2016 жылдың 25 маусымынан бастап ҚР «Жылжымайтын мүлікке құқықтарды мем-лекеттік тіркеу туралы» Заңының 23-бабына өзгеріс енгізіліп, жылжымайтын мүлікке құқықтарды мемлекеттік тіркеу тіркеуші органға өтініш келіп түскен кезден бастап үш жұмыс күні ішінде жүргізілетін болды. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне зияткерлік меншік саласын құқықтық реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» және «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Дүниежүзілік сауда ұйымына кіруге байланысты өзге-рістер мен толықтырулар енгізу туралы» Заңдары қолданысқа енгізілді.

Аталмыш форумның міндеттерінен шығып, дамыған 30 елдің қатарына кіру мақсаты тек форумның индикаторларынан ғана емес, сонымен қатар, Дүниежүзілік банк сарапшыларының «Doing Business» рейтингісі белгіленген 10 индикаторы позицияларынан да айқындалады. Бұндай іс әрекеттер Халыққа мемлекеттік қызмет көрсетудегі жеңілдіктерді енгізеді, заң төрелігіне қол жетімді етеді. Ең бастысы әлемнің ең үздік отыз мемлекеттерімен сап түзейтін мүмкіндіктер береді.

Приозерск қаласының  
Әділет басқармасы

### Новости

## ПРЕЗИДЕНТ СОЗВАЛ СЕССИЮ АССАМБЛЕИ НАРОДА КАЗАХСТАНА

Президент подписал распоряжение о созыве двадцать пятой сессии Ассамблеи народа Казахстана, передает Kazpravda.kz.

"Созвать двадцать пятую сессию Ассамблеи народа Казахстана 26 апреля 2017 года в городе Астане во Дворце Мира и Согласия с повесткой дня *"Стабильность, единство, согласие – основа модернизации"*, – говорится в документе, опубликованном на сайте Акорды.

Правительству Республики Казахстан поручено принять меры по организации проведения двадцать пятой сессии Ассамблеи народа Казахстана.



### ЭКСПО-2017

## В ВЕНЕЦИИ ПРЕЗЕНТОВАЛИ ПРЕДСТОЯЩЕЕ ЭКСПО



В офисе организатора ЭКСПО-2017 состоялась встреча Председателя Правления АО «НК «Астана ЭКСПО-2017» Ахметжана Есимова с Почётным Консулом Республики Казахстан в Венеции и Президентом объединения Venicescom Group Пьерлуиджи Алуизио.

Во время встречи Почётный Консул сообщил, что 25 февраля т.г. в Венеции был организован карнавал, во время проведения которого итальянцам и представителям международных делегаций была презентована культура и традиции казахского народа, в рамках подготовки к Международной выставке ЭКСПО-2017 в Астане.

«На большом экране итальянцы и гости Венеции смогли посмотреть материал о предстоящей выставке ЭКСПО-2017. Венецианцам было очень интересно познакомиться с бытом казахского народа. По завершению меры Венеции был подарен флаг Казахстана, а все участники карнавала приглашены на данное крупное международное мероприятие в Астане» - отметил П.Алуизио.

В свою очередь Ахметжан Есимов проинформировал, что в настоящее время



115 стран и 20 международных организаций подтвердили свое участие на Выставке. 41 страна уже получили павильоны и приступили к тематическому оформлению экспозиции. Он выразил уверенность, что экспозиции Италии продемонстрируют лучшие проекты и достижения организации в области возобновляемых источников энергии, а гости из Италии смогут подчеркнуть для себя много интересного и нового.

Напомним, что международная специализированная выставка пройдет в городе Астане с 10 июня по 10 сентября 2017 года, в ходе которой ожидается порядка 5 миллионов посетителей.

ОВП, КиРЯ г. Приозерск



БАЛАЛАРҒА БАЗАРЛЫҚ

ҰЛЫСТЫҢ ҰЛЫ КҮНІ - НАУРЫЗ МЕРЕКЕСІН АУЫЛ БОЛЫП ТОЙЛАЙЫҚ!

Приозерск қаласының «Балақай» бөбек-жайында ортаңғы топтарда тәрбиеші С.А.Асылханова мен әдіскер Т.Біржанның ұйымдастыруымен «Ұлыстың ұлы күні Наурыз мерекесін ауыл болып тойлайық!» атты ертеңгілік болып өтті. Бұл ертеңгілікте топтар «Шәмші Қалдаяқов» ауылы, «Ақан Сері» ауылы, «Шара Жиенқұлова» ауылы, «Абай Құнанбаев» ауылы болып төрт

айтып берді. Бұл ауылда Шәмші Қалдаяқовтың әнін «Қарлығаш» тобының ата-анасы Қалыбек Есболат «Үкілі қыз» әнін орындап, ал балаларымыз хормен «Наурыз» әнін айтып, қазақтың ұлттық «Киіз үй» ойынын ойнады.

Келесі Ақан Сері ауылында да қонақтарды жылы қарсы алып, тәрбиешілер Ақан Сері ауылы аталғанның айтып,



ауылға бөлінді. Ертеңгілік барысында әр ауылға саяхат жүргізілді. Шәмші Қалдаяқов ауылы қонақтарды жылы қарсы алып, келген қонақтарға ауылдары неге Шәмші Қалдаяқов ауылы аталғанның

ауылдың балалары Ақан Серінің жолын қуып келе жатқан ізбасарлары айтысты көрсетті, содан кейін өздерінің қазақтың ұлттық «Орамал тастамақ» ойынын ойнады.



Ал Шара Жиенқұлова ауылы болса мың бұралған биші қыздар мен ұлдарға толы екен, өздері шеттерінен өнерлі. Сондықтан ол ауыл Шара Жиенқұлова ауылы болып аталған екен. Ол ауылдың ұлдары мен қыздары би билеп, сонынан қазақтың ұлттық «Арқан тартыс» ойынын көрсетті.

Абай Құнанбаев ауылында әже қонақтарды қарсы алып, сол ауылдың ақсакалы Абай Құнанбаевтың «Жазғы тұрым» атты өлең шумақтарын оқыды. Ауылдың балалары да қалыс қалмай, наурыз мерекесіне арналған тақпақтарын мәнерлеп айтып беріп жатты. Тойды қазақтың салт-дәстүрі жөніндегі көрініс жалғастырып, көріністе әжелер ұршықпен жіп иіріп, қыздар би билеп, «Сүйінші», «Балаға ат қою» және «Аунату» атты дәстүрлер көрсетілді.

Қорытындылай келгенде, ертеңгіліктің алға қойған мақсаты ата-бабамыздан келе жатқан қазақтың ұлттық Наурыз мерекесінде қонақты қалай қарсалып, мерекені қалай тойлау керек екендігін баяндау, балаларды Отан сүйюге, ұлттық –дәстүрін дәріптеуге, имандылыққа, инабаттылыққа, мейрімділікке тәрбиелеу, олардың бойында әдептілік пен ізеттілік қасиеттерін қалыптастырып, ұғындыру болып табылды және жоспарымыз ойдағыдай жүзеге асты деген ойдамыз.

Тоқталған Біржан, Сайрангуль Асылханова, «Приозерск қаласының «Балақай» бөбекжайы» КМҚК-ның әдіскері және тәрбиеші

ҚОШ КЕЛДІҢ, ӘЗ-НАУРЫЗ!

2017 жылдың 17 наурыз күні «Приозерск қалалық кітапханасы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінде «Сырлас» клубының мүшелерімен бірге «Қош келдің, әз-Наурыз!» атты дөңгелек үстел ұйымдастырылды. Дөңгелек үстел барысында Наурыз мейрамының ежелгі заманнан қалыптасқан жыл бастау мейрамы, күн мен түннің теңеліп, Самарқанның көк тасы жібіген күн екендігі, табиғат-ананың таңғажайып тепендікке бөленетін, жаңару мен жасарудың бастау алатын Ұлы күні екендігі әңгіме арқауы болды. Басты тақырып түркі тектес елдердің бұл күнді «Жыл басы» - деп, өлі табиғаттың тірілетін, тірінің жасаратын күні, айтулы мереке ретінде атап өтетіндігі.



Наурыз мейрамымен сабақтасып жататын халқымыздың көптеген дәстүр-салттары, ықылас пейілі, ырымы аз болмаған. Бұл күннің шын мәнінде ұлттық мейрамға ай-налып, санамызға сіне бастағаны қуантады.

Дөңгелек үстел соңында «Сырласушылар» барлық отбасына, ынтымағы мен бауырмалдығы жарасқан халқымызға құт- береке, қуаныш пен бақыт тілеп, «Ұлыс оң болсын, ақ мол болсын, Отанымыздың айбыны мен абыройы арта



берсін!» - деген ізгі лебіздерін білдірді.

Б. Алшынбекұлы

Оқырмандар да Наурызды тойлады

ӘСКЕРИ ПОЛИЦИЯ ОРГАНДАРЫНЫҢ ҚҰРЫЛҒАНЫНА 20 ЖЫЛ



Алғаш рет әскери полиция бөлімшелері Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің 1997 жылдың 6 наурызындағы № 5/1/565 Директивасына сәйкес құрылды.

ҚР ҚК Бас штабының бастығына бағынатын Әскери автомобиль инспекциясы және гарнизондардың әскери коммандатуралары әскери полицияның қалыптасу базасы болып табылды.

Кешірек, Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдарының жүйесін жетілдіру, қылмыс пен сыбайлас жемқорлықпен күрестің тиімділігін арттыру,

Қарулы Күштердегі құқықтық тәртіпті қамтамасыз ету, сондай-ақ әскери қылмыс бойынша анықтауды жүзеге асыру мақсатында «Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдары жүйесін одан әрі реформалау шаралары туралы» 1997 жылғы 22 сәуірдегі Қазақстан Республикасы Президентінің № 3465 Жарлығына сәйкес Қарулы Күштердің Әскери полициясы құрылған болатын. Осы уақыттан бастап әскери полиция құқық қорғау органы ретінде қызмет атқарады.

1997 жылдың шілде айында әскери полиция құрамына қосымша: анықтау және жедел-іздістіру жұмыстары бөлімшесі кірді.

2005 жылғы 21 ақпандағы № 32 Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Әскери полиция органдары келесі міндеттерді атқарады:

1) Қарулы Күштерде, басқа да әскерлер мен әскери құралымдарда құқық тәртібін қамтамасыз ету;

2) қылмыстар мен құқық бұзушылықтардың алдын алу, ескерту, анықтау, жолын кесу және ашу;

3) қылмыстар және басқа да заң бұзушылықтарды жасауға ықпал ететін жағдайларды анықтау;

4) құзыреті шегінде алдын ала анықтау ісін жүргізу;

5) анықтау, тергеу және сот органдарынан жасырынып жүрген, сондай-ақ әскери бөлімді (қызмет орынын) өз бетімен тастап кеткен адамдарды іздестіру;

6) әскери көлік құралдарының жол жүру қауіпсіздігін қамтамасыз ету;

7) заңда көзделген жағдайларда гауптвахтада ұстаумен әскери қызметшілерді ұстау;

8) өз құзыреті шегінде өзге де анықтау, алдын ала тергеу және сот органдарына, сондай-ақ мемлекеттік билік және әскери басқару органдарына оларға жүктелген міндеттерді орындауда жәрдем көрсету.

Осы 20 жыл ішінде Приозерск гарнизоны Әскери полиция бөлімінің жеке құрамы Сарышаған полигонында артиллериялық қару-жарақтың, әуе шабуылына қарсы қорғаныс құралдарының сынағы жүргізілген оқу-жаттығуларға белсенді қатысып келеді. Сонымен қатар, Бөлімнің



жеке құрамы барлық гарнизондық және көптеген республикалық іс-шараларға қатысып, Қарулы Күштер қатарындағы өзінің маңыздылығы мен өзектілігін көрсетті. Әскери полиция бөлімінің жеке құрамы гарнизонда құқық бұзушылықтың санын төмендетуге, әскери тәртіптің қатаң сақталуына бар күш-жігерін салады деп сенім білдіремін.

М.Оразов, Приозерск гарнизоны Әскери полиция бөлімінің бастығы, подполковник



## НАШАҚОРЛЫҚТЫҢ АУЫР ЗАРДАПТАРЫ

Жастар арасындағы есірткіге әуестік көбінесе білместіктен басталады. Жасөспірімдер қоршаған ортасының кері әсеріне иланғыш келеді. Кеш болысымен жасөспірімдер жиналып, музыка тындап немесе көше кезіп уақытын өткізеді. Бұл іш пыстыра бастайды, бір күндері топқа есірткі дәмін татқан «білгіш» қосылады. Бір ерекшелігі нашақорлар басқаларды есірткіге әуестендіру әрекетін әдейі жасайды. Өйткені, нашақор еңбек етуге дәрімен жок адам, ол есірткі сатып алуға ақша іздейді де жүреді. Сондықтан ата-анасы аққатты жасөспірімдерді әуестендіруге, соның арқасында өзінің қамын ойлауды мақсат етеді. Ол алдымен наша немесе ес ауыстыратын дәрі ішуді ұсынады. Еліктегіш жастар дәмін татады. Олардың бірі қызық көруді қаласы, екіншісі басқалардан қалмауды, тағы бірі өзін ересек көрсетуге, ендігі біреуі қиындықтан қашып, ләззат аламын деп ойлайды.

Есірткінің ерекшелігі сол адам оған бір жәмін татқаннан кейін әуес болып қалады.

Нашақордың, мейлі ол марихуана шексін жасы ұзаққа бармайды. Марихуана шегетіндердің ең алдымен өкпесі қабынады, бронхит одан әрі өкпе рагі пайда болып өлімге дейін әкеп соғады. Есірткінің кері әсерінен адамда есте сақтау қабілеті нашарлайды.

Есірткінің опиат тобындағы түрлерін қолдану нашақорлар арасындағы өлімнің және мүгедектіктің басты себебі болып табылады. Опиатты есірткілерді (морфин, героин, кодеин, метадон) ине шаншу арқылы қабылдайды. Сондықтан оларды қолдану кезіндегі ең қауіпті аурулар – СПИД, сифилис және гепатит жұқтыру мүмкіндігі күрт жоғарылайды.

Жастарды есірткіден қалай қорғап қалуға болады?

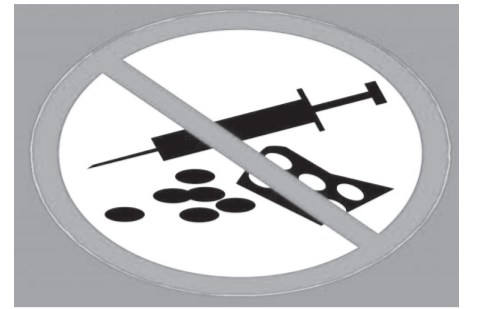
Қазіргі жастар тез өсіп, дене бітімі тез жетілгенімен олардың сана-сезімі балалықтан асып кете алмайды. 9-10 жастағы балалар есірткіге сирек әуес болады. Бірақ бұл жастағы балалар темекі шегіп, ішімдік ішеді және оны мәртебе санайды. Кейбі-

реулері сыртта немесе мектепте арзан улы химикаттарды иіскейді. Жастар нашақорлықтың қауіпті ауру екенін түсіне бермейді, оны уақытша көңіл көтері деп қабылдайды. Сондықтан ата-ананың міндеті осы жастағы балаларға көп көңіл бөліп, ішімдік, темекі, есірткінің зияны жайлы жиі айтып отыру керек.

Есірткінің қандай түрі болмасын адам денсаулығына зиянды, психикасын бұзады, адамды әлсіз, қуатсыз етеді.

Жасөспірімнің есірткіге әуестенгенін анықтау қиын емес. Ең алдымен жасөспірімнің мінезі өзгеріске ұшырайды, ашыған бола бастайды, кез келген нәрсеге жүйкесі тозатынды шығарады, айналасындағылардың барлығын жау санап ғайбаттауды шығарады. Сабақтан қалуды жиілетіп, сабақ үлгерімі төмендейді, білім таңызданады. Үйге кеш оралып, туске дейін ұйықтауды жиілетеді, оқшаулана бастайды. Өмірге деген қызығушылық жоғалады.

Наша шегетін адамды оңай тануға болады. Олардың көз қарашығы шамадан тыс үлкен немесе кіші болады. Есірткіге қолы жетпеген кездері суық терге түсіп, аяқ-қолы



дірілдеп, бұратылып қалады. Оған қоса іші өтіп, жүрегі айнып, тамаққа зауық болмайды. Осындай мінезді байқасаңыз сіз нашақорға кездескеніңіз әбден мүмкін. Мұндай жағдайда саспай, тез арада дәрігер-наркологпен ақылдасыңыз.

**А.Ю. Литиш,**  
*Мемлекеттік органдардың  
нашақорлыққа және есірткі  
бизнесіне қарсы іс-қимылға бағытталған  
қызметін үйлестіру  
жөніндегі қалалық ведомстваралық  
штабтың хатшысы*

### Позорные преступления века

## ТОРГОВЛЯ ЛЮДЬМИ: ЛЮДИ НА ПРОДАЖУ



Торговля людьми - это глобальная проблема, которая затрагивает жизнь миллионов людей практически в любой стране мира и которая лишает их человеческого достоинства. Являясь одним из самых позорных преступлений в мире, торговля людьми вводит в заблуждение и превращает в жертв женщин, мужчин и детей из всех уголков мира и ежедневно заставляет их быть объектом эксплуатации. Хотя самой известной формой торговли людьми является сексуальная эксплуатация, сотни тысяч жертв становятся также объектом торговли для целей принудительного труда, подневольной работы в качестве домашней прислуги, детского попрошайничества или извлечения органов.

Проблема борьбы с торговлей людьми решается при помощи различных национальных и международных мер. В 2000 году

Генеральная Ассамблея Организации Объединенных Наций приняла Конвенцию Организации Объединенных Наций против транснациональной организованной преступности и Протокол о предупреждении и пресечении торговли людьми, особенно женщинами и детьми, и наказании за нее, которые вступили в силу в конце 2003 года. Будучи единственным международно-правовым документом, в котором торговля людьми рассматривается как преступление, Протокол является первым в мире инструментом, направленным на предупреждение торговли людьми и борьбу с ней, обеспечение защиты и помощи жертвам и содействие сотрудничеству между странами для пресечения этого вида преступности. В настоящее время участниками Протокола являются 148 стран, однако, несмотря на высокий уровень политической приверженности, осуществление Протокола государствами все еще носит весьма неравномерный характер.

Вместе с тем не следует считать, что за борьбу с торговлей людьми несут ответственность только государственные органы. Обычные люди в своей повседневной жизни могут оказывать помощь в борьбе с этим видом преступности, если они будут осведомлены об этой проблеме и если они не будут оставлять незамеченным тяжкое поло-

жение жертв. Существует множество способов, которыми вы можете помочь справиться с этой преступной деятельностью и изменить положение:

•**Будьте бдительны:** Если вы видите нечто подозрительное, что, по вашему мнению, может иметь отношение к торговле людьми, известите об этом полицию или позвоните в вашу местную службу помощи жертвам торговли людьми, если таковая имеется. Такие опасения могут возникнуть у вас на работе или в вашей частной жизни - помните, что жертвы подвергаются принуждению в самых различных областях. Если вы не уверены, то лучше ошибиться, чем позволить еще одной жертве и далее пребывать в рабстве.

•**Проявляйте участие:** Выясните, что делается в вашей общине, подумайте, что вы можете сделать, и побуждайте ваших друзей, членов семьи и соседей узнать больше об этой преступной деятельности. В борьбе с торговлей людьми участвуют многие национальные органы и неправительственные организации, и по этим каналам можно получить в режиме онлайн огромный объем информации.

•**Будьте в курсе событий:** Вы и ваши друзья можете стать участниками осуществляемой под руководством ЮНОДК Кампании "Голубое сердце" против торговли людьми, посетив веб-сайт [www.unodc.org/blueheart](http://www.unodc.org/blueheart). Эта международная инициатива призвана повысить степень осведомленности о тяжком положении жертв и мобилизовать политическую поддержку для борьбы с преступниками, причастными к торговле людьми. О Кампании "Голубое

сердце" можно также узнать в Twitter (<http://twitter.com/BlueHeartHt>) и Facebook ([www.facebook.com/BlueHeartHT](http://www.facebook.com/BlueHeartHT)). Следите за обновлениями и поступлением дополнительной информации о торговле людьми и используйте эти каналы для ознакомления тех, с кем вы общаетесь.

•**Оказывайте поддержку:** Вы можете оказывать поддержку Целевому фонду добровольных взносов Организации Объединенных Наций для жертв торговли людьми, особенно женщинами и детьми ([www.unodc.org/humantraffickingfund](http://www.unodc.org/humantraffickingfund)), который собирает средства на оказание помощи низовым организациям, работающим с жертвами такой преступности. Одним из возможных способов сбора средств является организация мероприятия в вашей школе или в вашей общине. Вы также можете стать участником Кампании "Голубое сердце" и содействовать дальнейшему распространению информации о торговле людьми.

•**Будьте ответственны:** Убедитесь в том, что ваш потребительский выбор отвечает этическим принципам. Хотя одни решения могут быть очевиднее других, вы можете дать зарок не участвовать в деятельности, которая может быть прямо или косвенно связана с сексуальной эксплуатацией, принудительным трудом или другими формами принуждения.

**А.Литиш,**  
*секретарь Межведомственной  
комиссии по профилактике,  
предотвращению и борьбе с  
преступлениями, связанными с  
торговлей людьми при акимате города  
Приозерск*

### ИНФОРМАЦИЯ

## О РЕАЛЬНЫХ УГРОЗАХ ОКАЗАТЬСЯ ПОТЕНЦИАЛЬНЫМИ ЖЕРТВАМИ ТОРГОВЛИ ЛЮДЬМИ, СПОСОБАХ ПРЕДОТВРАЩЕНИЯ ТАКОЙ ОПАСНОСТИ

Торговля людьми является одной из серьезных проблем современного общества. Сексуальная эксплуатация, принудительный труд, включая труд несовершеннолетних, домашнее рабство – все это различные проявления этого опасного преступления. Учитывая многоплановость современной работорговли, следует отметить, что ее существование угрожает жизненным интересам личности, нации и государства.

Торговля людьми - это вербовка, перевозка, передача, укрывательство или получение людей в целях их эксплуатации путем угрозы силой или ее применения либо других форм принуждения, похищения, мошенничества, обмана, злоупотребления властью или уязвимостью положения, либо путем подкупа в виде платежей или выгод для получения согласия лица, контролирующего другое лицо. Эксплуатация людей означает эксплуатацию проституции других лиц или другие формы сексуальной эксплуатации, принудительный труд или услуги, рабство или обычаи, сходные с рабством, подневольное состояние либо изъятие органов или тканей человека.

В Республике Казахстан за торговлю людьми и сопутствующие преступления предусмотрена ответственность статьями 128 (*купля-продажа или совершение иных сделок в отношении лица, а равно его эксплуатация либо вербовка, перевозка, передача, укрывательство, а также совершение иных деяний в целях эксплуатации*) Уголовного кодекса.

В настоящее время торговля людьми приобрела глобальные масштабы и стала составной частью, так называемой транснациональной преступности. Географическое расположение Казахстана и наличие развитой сети транспортных коммуникаций делают республику удобной территорией для транзита жертв торговли людьми. Безвизовый режим с соседними государствами, за исключением Туркменистана, облегчает передвижение больших потоков мигрантов.

С каждым годом проблема приобретает все большие масштабы, потому что все больше казахстанцев, в том числе, детей и подростков, ищет работу за рубежом или просто выезжает за границу, а в итоге попадает в

самое настоящее рабство.

Принимая во внимание растущие масштабы угрозы, в Казахстане реализуются конкретные меры по противодействию торговле людьми.

В целях усиления и активизации борьбы с торговлей людьми Казахстан присоединился к ряду основных международных актов, в числе которых Конвенция о рабстве от 1926 года, Международная конвенция о борьбе с торговлей людьми и с эксплуатацией проституции третьими лицами от 1949 года (Закон РК от 2005 года), Конвенция о правах ребенка от 1989 года (Закон РК от 1994 года) и т.д.

В целях профилактики, предотвращения и борьбы с преступлениями, связанными с торговлей людьми совместно с неправительственными организациями проводятся практические семинары, круглые столы и тренинги по актуальным проблемам борьбы с торговлей людьми; производится обмен с правоохранительными и судебными органами законодательными и иными нормативными правовыми актами, методическими

### Борьба с торговлей людьми

пособиями, статистической и иной информацией, информирование населения о реальных угрозах оказаться потенциальными жертвами торговли людьми, способах предотвращения такой опасности, в том числе с указанием мест подачи обращений по данным фактам, а также обязательном страховании жизни и здоровья граждан, направленных за рубеж юридическими лицами в целях трудоустройства либо оказания туристических и иных услуг; осуществляется мониторинг и рейдовые проверки государственными инспекторами труда в организациях по соблюдению трудового законодательства Республики Казахстан; работают «телефоны доверия», «горячие линии» по вопросам противодействия торговле людьми.

Благодаря профилактическим мерам, принимаемым ОВД г.Приозерск в тесном взаимодействии с государственными органами, в городе Приозерск не допущено ни одного факта деятельности преступных групп занимающихся торговлей людьми.

**Г. Шарбекова,**  
*руководитель Отдела внутренней  
политики, культуры и развития языков*



# ОБЯЗАТЕЛЬНОЕ СОЦИАЛЬНОЕ МЕДИЦИНСКОЕ СТРАХОВАНИЕ

## ПОЧЕМУ В КАЗАХСТАНЕ ВЫБРАЛИ ОБЯЗАТЕЛЬНОЕ СОЦИАЛЬНОЕ МЕДИЦИНСКОЕ СТРАХОВАНИЕ?

Во многих странах функционирует страховая медицина. К примеру, в Германии она существует больше века, со времен правления канцлера Бисмарка.

В настоящее время 16 европейских стран, а также Турция (с 1945 года) и Япония (с 1961 года) вместо бюджетного планирования применяют модель обязательного социального медицинского страхования (ОСМС). В этих странах медицина на очень высоком уровне, высокая продолжительность жизни населения – до 80-85 лет.

Эксперты считают, что эффективность ОСМС базируется на солидарной ответственности государства, работодателя и самих граждан в вопросах охраны здоровья.

При этом государство берет на себя обязательства:

а) предоставлять минимальный бесплатный базовый пакет медицинских услуг для всех граждан страны. В Казахстане это будет касаться более 17 млн. человек.

В этот пакет обычно включаются услуги, направленные на предупреждение и профилактику заболеваний, а также виды медицинской помощи, требующие экстренного и неотложного вмешательства.

б) перечислять взносы в ОСМС за экономически неактивное население для обеспечения им равного доступа на получение медицинской помощи. В Казахстане численность граждан, относящихся к этой категории, составляет более 50% от общей численности населения или около 10 млн. человек. Это дети, пожилые лица, многодетные матери и беременные женщины, неработающие инвалиды и т.д.

Работодатели также заботятся о здоровье своих работников, ведь здоровые и производительные трудовые ресурсы – залог успеха любого предприятия. Поэтому во всех странах, где функционирует ОСМС, работодатели производят взносы в системы медицинского страхования, размер которых составляет от 3% до 15% от фонда оплаты труда.

На предприятиях Казахстана на сегодня трудятся более 5,6 млн. человек, за которых взносы в ОСМС должны отчислять работодатели.

Занятые граждане, если они работают в конкретных предприятиях и имеют свое дело, будут отчислять от своего дохода.

В мировой практике, если граждане, являются наемными работниками, то их размер отчислений составляет от 1% до 8,2% от заработной платы, а если индивидуальный предприниматель – то от заявленного им дохода (не ниже минимальной заработной платы) - от 7% до 15,5%.

Консолидация средств со всех выше представленных плательщиков позволила этим странам обеспечить целевое использование средств, расширить виды предоставляемой медицинской помощи и улучшить их качество, и самое главное – подотчетность системы здравоохранения перед ними. Это и есть те условия, которые обеспечили эффективность системы медицинского страхования и стали основой выбора ее Казахстаном.

ОСМС внедряется в Республике Казахстан с 1 января 2017 года и гарантирует всем застрахованным гражданам Казахстана независимо от пола, возраста, социального статуса, места проживания и доходов равный доступ к медицинской и лекарственной помощи.

## ЧТО ДАСТ ВАМ ОСМС?

### 1) Доступное лечение

Вы получаете право на медицинскую помощь в любой, по Вашему выбору, государственной или частной клинике.

Вам окажут все услуги, начиная с приема врача до глубоких обследований и дорогостоящих операций в рамках пакета ОСМС. Расходы по ним будут оплачиваться Фондом.

### 2) Качественную медицинскую помощь

Каждая клиника будет заинтересована в оказании Вам высококвалифицированной помощи.

Ведь теперь больницы и поликлиники будут получать деньги от Фонда за оказание качественных услуг, входящих в пакет ОСМС, а это точная диагностика, хорошее лечение, своевременная реабилитация, сестринский уход, осуществляемый опытным медперсоналом.

### 3) Бесплатные и доступные лекарства

Вы имеете право на получение бесплатных лекарственных средств по видам заболеваний, установленным государством.

Эти лекарства Вы можете приобрести во всех аптеках страны, которые обеспечивают их качество и безопасность.

### 4) Защиту Ваших прав и интересов

Если Вы столкнулись с отказом лечения или с плохим качеством услуг, то вы можете обратиться Фонд, и он будет защищать Вас и отстаивать Ваши интересы.

Фонд будет вести строгий отбор клиник, жестко контролировать качество оказания услуг, назначать проверки по Вашим обращениям и принимать меры.

### 5) Полную информацию о своем здоровье

Будет организована новая электронная система здравоохранения, в рамках которой Вы будете иметь свой личный кабинет. В нем будет вся информация о Ваших посещениях поликлиник, лечении в стационарах, результаты обследований и анализов, заключения врачей и их рекомендации.

## КАКИЕ ВИДЫ МЕДИЦИНСКИХ УСЛУГ БУДУТ ОКАЗАНЫ В УСЛОВИЯХ ОСМС?

Будет два пакета медицинских услуг.

**Первый – минимальный базовый пакет, предоставляемый государством для всех граждан страны.** Он включает:

Скорая помощь и санитарная авиация;  
Медицинская помощь при социально-значимых заболеваниях и в экстренных случаях;

Профилактические прививки;  
Амбулаторно-поликлиническая помощь с амбулаторно-лекарственным обеспечением (до 2020 года).

**Второй пакет медицинских услуг, предоставляемый в условиях ОСМС, предназначен для застрахованных граждан** и включает в себя:

Амбулаторно-поликлиническая помощь: лечение в поликлиниках; прием врачей; лабораторные услуги; диагностика и манипуляции;

Стационарная помощь - лечение в больницах в плановом порядке;  
Стационарозамещающая помощь - лечение в дневных стационарах;

Высокотехнологичные медицинские услуги - медицинская помощь, выполняемая с применением сложных и уникальных медицинских технологий;

Лекарственное обеспечение - при оказании амбулаторно-поликлинической помощи.

## КАК СТАТЬ УЧАСТНИКОМ ОСМС?

Если Вы или Ваш работодатель регулярно делаете отчисления в Фонд социального медицинского страхования (Фонд), то Вы становитесь участником этой программы.

Также участниками ОСМС могут быть граждане, которые по объективным причинам не могут осуществлять трудовую деятельность. За них взносы осуществляет государство

**Если Вы входите в одну из категорий этого списка, то государство за Вас будет платить в 2017 году 4% от среднемесячной заработной платы по экономике за предыдущие 2 года, с 2018 г. – 5%, в 2023 г. – 6%, с 2024 г. – 7%:**

- дети;
- многодетные матери, награжденные подвесками «Алтын алка», «Күміс алка» или получившие ранее звание «Мать-героиня», а также награжденные орденами «Материнская слава» I и II степени;
- участники и инвалиды Великой Отечественной войны;
- инвалиды;
- лица, зарегистрированные в качестве безработных;
- лица, обучающиеся и воспитывающиеся в интернатных организациях;
- лица, обучающиеся по очной форме обучения в организациях технического и профессионального, послесреднего, высшего образования, а также послевузовского образования в форме резидентуры;
- лица, находящиеся в отпусках в связи с рождением ребенка (детей), усыновлением (удочерением) новорожденного ребенка (детей), по уходу за ребенком (детьми) до достижения им (ими) возраста трех лет;
- неработающие беременные женщины, а также неработающие лица, фактически воспитывающие ребенка (детей) до достижения им (ими) возраста трех лет;
- пенсионеры;
- лица, отбывающие наказание по приговору суда в учреждениях уголовно-исполнительной (пенитенциарной) системы (за исключением учреждений минимальной безопасности);
- лица, содержащиеся в изоляторах временного содержания и следственных изоляторах.

*\*Военнослужащие, сотрудники специальных государственных органов и правоохранительных органов и другие освобождены от взносов, но имеют право на медпомощь.*

Если Вы не работаете, то Вам необходимо обратиться в местные центры занятости, где Вам предложат варианты трудоустройства. Если подходящей работы не будет, Вас зарегистрируют в качестве безработного. В этом случае за Вас будет платить государство.

## ЧТО БУДЕТ, ЕСЛИ НЕ ПЛАТИТЬ?

Вы не будете являться участником ОСМС, и у Вас не будет доступа к медицинской помощи в рамках системы обязательного социального медицинского страхования. Однако, Вы сможете получать гарантированный государством объем медпомощи, который включает:

скорую помощь и санитарную авиацию;  
медицинскую помощь при социально-значимых заболеваниях и в экстренных случаях;

профилактические прививки;  
амбулаторно-поликлиническую помощь с амбулаторно-лекарственным обеспечением до 2020 года.

Все остальные виды медицинских услуг для данной категории граждан будут оказываться на платной основе.

## КАК РАБОТНИКИ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ БУДУТ ОПРЕДЕЛЯТЬ СТАТУС ЗАСТРАХОВАННОГО?

Все медицинские организации будут иметь доступ к Единому регистру застрахованных граждан РК.

При обращении граждан медицинскому работнику будет достаточно ввести его ИИН и получить подтверждение его статуса застрахованного.

Если отчисления производятся, то обратившийся имеет право воспользоваться всем спектром услуг, предоставляемых страховкой. Если нет, ему будет оказана помощь в рамках гарантированного объема медицинской помощи, а остальные расходы он будет оплачивать сам.

Н.М.Шагиров,

директор КГП «ЦБ г Приозерск»

## ВЗНОСЫ И ПЕРЕВОДЫ В ФОНД ОБЯЗАТЕЛЬНОГО МЕДИЦИНСКОГО СТРАХОВАНИЯ

ВЗНОСЫ ГОСУДАРСТВА НА ОСМС	
с 1 января 2018 года	– 4 %
с 1 января 2019 года	– 5 %
с 1 января 2024 года	– 6 %
с 1 января 2025 года	– 7 %
от среднемесячной заработной платы, предшествующей двум годам текущего финансового года	
ОТЧИСЛЕНИЯ РАБОТОДАТЕЛЕЙ НА ОСМС	
с 1 июля 2017 года	– 2 %
с 1 января 2018 года	– 3 %
с 1 января 2019 года	– 4 %
с 1 января 2020 года	– 5 %
от расходов работодателя, выплачиваемые работнику в виде заработной платы	

ВЗНОСЫ РАБОТНИКОВ НА ОСМС	
с 1 января 2019 года	– 1 %
с 1 января 2020 года	– 2 %
от ежемесячной заработной платы	
ВЗНОСЫ САМОЗАНЯТОГО НАСЕЛЕНИЯ	
с 1 июля 2017 года	– 2 %
с 1 января 2018 года	– 3 %
с 1 января 2019 года	– 5 %
с 1 января 2020 года	– 7 %
Для индивидуальных предпринимателей от доходов Для индивидуальных предпринимателей, применяющих специальный налоговый режим для субъекта малого бизнеса от размера одной минимальной заработной платы Для частных юристов, частных судебных исполнителей, адвокатов, профессиональных медиаторов от всех видов доходов	

## МИНЗДРАВ РК РАЗРАБАТЫВАЕТ ИНДИКАТОРЫ КАЧЕСТВА УСЛУГ В РАМКАХ ОСМС

По определению качества оказываемых в рамках обязательного социального медицинского страхования услуг планируется внедрить специальные индикаторы. Об этом рассказал министр здравоохранения Елжан Биртанов, передает Kazpravda.kz.

"Фонд несет ответственность перед застрахованными людьми и заинтересован в рациональном использовании средств, то есть в опла-

те за качественный результат, а не просто за механическую услугу. В этой части сейчас идет разработка индикаторов и механизмов экспертизы качества", – сказал он.

Министр также пообещал, что отечественные медики будут ответственно подходить к выполнению обязательств по страхованию, и призвал коллег готовиться к этому. По его словам, из всех видов медицинских услуг самыми затратными на сегодня являются кардиохирур-

гия и ортопедические операции. Однако эффективность от вложенных в них средств и усилий "смазывается" некорректной послеоперационной реабилитацией на местах.

"Мы будем отходить от простой оплаты за услугу и введем комплексные тарифы с ориентацией на конечный результат. Мы платим за операцию, потом люди уходят, и мы не знаем в дальнейшем, что с ними происходит. Приведу наиболее яркие примеры по трансплантации

сердца или вживлению искусственного желудка, которые стоят миллионы тенге. В итоге пациенты, выписавшись после операции, возвращаются в регионы по месту жительства, где специалисты на местах не знакомы с такой технологией, неправильно ведут пациента, в которого инвестировали столько государственных денег, и в результате мы этих людей теряем", – пояснил глава Минздрава.

Биртанов отметил, что основные технологии заимствованы отечественным Минздравом из опыта европейских государств.

источник: www.kazpravda.kz



## ЖАҢУАРЛАРДЫ КАРАНТИНДЕУ ҚАҒИДАЛАРЫ ТУРАЛЫ

«Ветеринария туралы» Қазақстан Республикасының Заңының 8-бабының 46-17 тармақшасына сәйкес, Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2014 жылғы 30 желтоқсандағы № 7-1/700 бұйрығымен, жануарларды карантиндеудің тәртібін анықтайтын жануарларды карантиндеу қағидалары бекітілді.

Жануарларды карантиндеу — диагностикалық зерттеулер мен ветеринариялық дауалау жүргізу мақсатында жаңадан келіп түскен, әкелінген, сатып алынған, әкетілетін, орны ауыстырылатын жануарларды оқшаулау ұстау.

Жеке және заңды тұлғалар диагностикалық зерттеу және ветеринариялық өңдеу жүргізу мақсатында жаңадан келіп түскен, әкелінген, сатып алынған, әкетілетін, орны ауыстырылатын жануарларға карантиндеу жүргізеді.

Жеке және заңды тұлғалар жануарларды жаңадан келіп түсіруді, әкелуді, сатып алуды, әкетуді, орнын ауыстыруды жоспарлау алдында осылар туралы ветеринария саласындағы қызметті жүзеге асыратын жергілікті атқарушы органның бөлімшелерін, ветеринария саласындағы уәкілетті орган ведомствасының аумақтық бөлімшелері жануарларды жаңадан әкеліп түсіруді, әкелуі, сатып алуды, әкетуді, орнын ауыстыруды жоспарлауға дейін 30 (отыз) күнтізбелік күннен кеш емес ауызша немесе жазбаша хабарлайды.

Ветеринариялық бөлімше жеке және заңды тұлғалардан алынған ақпарат негізінде күнтізбелік 7 күннен асырмай тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктің бас мемлекеттік ветеринариялық-санитариялық инспекторының келісімі бойынша ветеринариялық бөлімшенің басшысы бекітетін жануарларды карантиндеудің жоспарын әзірлейді. Ветеринариялық бөлімшемен келісілген және бекітілген жануарларды карантиндеу жоспарының көшірмесі, бекітілген сәттен бастап 3 (үш) күннің ішінде тиісті ақпарат алған жеке және заңды тұлғаларға жолданады.

Жануарларды карантиндеу кезеңіндегі жүргізілетін ветеринариялық шаралар жануарларды карантиндеу жоспарына сәйкес жүргізіледі.

Жануарларды карантиндеу кезеңінде жүргізіледі:

- 1) жануарлар температурасы, жануарларды ветеринариялық қарау;
- 2) жануарларды карантиндеу жоспарында анықталған жануарлардың ауруларына қарсы диагностикалық зерттеулер және ветеринариялық өңдеулер.

Диагностикалық зерттеулер мемлекеттік монополияға жатқызылған функция-

ларды жүргізетін мемлекеттік ветеринариялық ұйымдар жүргізеді. Жануарларды ветеринариялық өңдеу жүргізу арнайы әкімшілік-аумақтық бірліктің жергілікті атқарушы органдарымен құрылған мемлекеттік ветеринариялық ұйымдары жүргізеді. Жануарларды карантиндегенде диагностикалық зерттеулер және жануарларды



өңдеу «Ветеринария туралы» Қазақстан Республикасының Заңының 35-бабының 2-тармағы 7) тармақшасына сәйкес мемлекеттік ветеринариялық-санитариялық бақылау және қадағалау объектілерінің иесі есебінен жүргізіледі.

«Ветеринария туралы» ҚР Заңының 25 бабының 6 тармағына сәйкес, жеке және заңды тұлғалар жергілікті атқарушы органдардың ветеринария саласындағы қызметті жүзеге асыратын бөлімшелеріне, жергілікті атқарушы органдар құрған мемлекеттік ветеринариялық ұйымдарға, мемлекеттік ветеринариялық-санитариялық бақылау және қадағалау органдарына жаңадан сатып алынған жануар (жануарлар), алынған төл, оның (олардың) сойылғаны мен өткізілгені туралы хабардар ету шарт және, осы заңның 25 бабының 12-1 тармағына сәйкес, жануарларды карантиндеуді жүргізуге міндетті.

2014 жылғы 5 шілдедегі № 235-V ҚРЗ «Әкімшілік құқық бұзушылық туралы» Қазақстан Республикасының Кодексінде жануарларды карантиндеу қағидаларын сақтамағандығы үшін әкімшілік жауапкершілік қарастырылған. ҚР «Әкімшілік құқық бұзушылық туралы» Кодекстің 406 бап 14 тармағына сәйкес, жануарларды карантиндеу қағидаларын бұзғандары үшін жеке тұлғаларға — бес, лауазымды адамдарға, шағын кәсіпкерлік субъектілеріне немесе коммерциялық емес ұйымдарға — жиырма бес, орта кәсіпкерлік субъектілеріне — елу, ірі кәсіпкерлік субъектілеріне бір жүз айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға әкеп соғады.

Б.Калмурзина,

«Приозерск қаласының ветеринария бөлімі» ММ басшысы

## ЧТО ТАКОЕ ИНВЕСТИЦИИ. ДЛЯ ЧЕГО НУЖНЫ ИНВЕСТИЦИИ?

«Главная польза капитала не в том, чтобы сделать больше денег, но в том, чтобы делать деньги ради улучшения жизни.»

Генри Форд

Что такое инвестиции и для чего они нужны нам. Изучение такого вопроса, как основы инвестирования логично было бы начать с определения термина — инвестиции.

**Инвестиции** — размещение капитала с целью получения прибыли. Инвестиции являются неотъемлемой частью современной экономики. От кредитов инвестиции отличаются степенью риска для инвестора (кредитора) — кредит и проценты необходимо возвращать в оговорённые сроки независимо от прибыльности проекта, инвестиции (инвестированный капитал) возвращаются и приносят доход только в прибыльных проектах. Инвестиции же в более упрощённом варианте — это получение прибыли (дохода) при проведении с вашим денежными средствами различных финансовых операций. Мы берем свои деньги инвестируем их, получаем прибыль, затем берем еще и повторяем и так словно маленький снежный комочек, который мы накачиваем в огромный снежный шар, мы шаг за шагом, день за днем начинаем наращивать свое финансовое состояние.

### Для чего нужны инвестиции?

Думаю, что такое инвестиции мы разобрались. Теперь нам надо понять, для чего нужны инвестиции.

Инвестиции это то, что делает Вас финансово независимым в будущем. Вам не будет страшна никакая кризис, увольнение с работы, маленькая пенсия, вы сможете обеспечить свое безбедное будущее и даже будущее ваших детей. Инвестирование даст вам дополнительный источник дохода, который принесет вам дополнительный материальный достаток. Инвестиции сделают вас свободным человеком — свободным, как бы глупо это не звучало, от денег.

### Где взять деньги на инвестиции?

Этот вопрос, думаю, мучает большинство людей. Ведь мы так привыкли думать, что инвестиции — это прииски только очень богатых людей — ведь денег у них куры не клюют, девать то некуда вот и покупают акции и футбольные клубы.

На самом деле инвестором может стать абсолютно любой человек. У большинства из нас имеется возможность ежемесячно откладывать небольшую сумму от своих доходов. Обычно многие кладут свободные средства под процент в банк, или попросту тратят.

Не очень хорошее применение своих средств — скажу я вам. Процент в банках очень низкий, максимум 10% в год, а инфляция в нашей стране — около 8% в год. Получает банк пользуется нашими средствами, а нам выплачивает лишь крохи. А в случае, если в период кризиса, инфляция превысит заявленный уровень, то банки не только не приумножат наши средства, они в лучшем случае лишь сохраняют их.

### Где взять деньги для инвестирования если их вообще нет?

Первый и самый распространённый способ — ежемесячно откладывать с зарплаты — по 10 %, сумма не такая уж и большая, но за год она принесет вам первую стартовую сумму для инвестирования. Да где-то нужно будет экономить, в чем-то себя ограничить, но в итоге результат будет намного полезнее, чем сиюминутные слабости.

Если же денег нет и с основного заработка — ищем дополнительный, например помимо основной работы можно иногда подработать в такси. Суммы за месяц не большие — но зато именно их зачастую и можно направить на инвестирование. Чем больше город — тем больше возможностей для подработки, а если вы еще и обладаете каким-либо навыком — умеете делать ремонт, чинить авто, даже можете посидеть с ребенком — это все вам в плюс, если же ничего не умеете — можете расклеивать объявления, разносить пиццу, проводить соц.опросы, главное не ленитесь — сейчас много досок объявлений, газет с нехитрыми вакансиями. Также можете просто сменить основную работу на более оплачиваемую — это тоже неплохой вариант. Взять деньги для инвестирования можно не выходя из дома — найдите себе хобби приносящие доход — вязание, выпечка, сборка мелких бытовых приборов. Еще одним вариантом является фриланс - написание статей на заказ, перевод текстов, копирайтинг. Для это уже созданы биржи фриланса — просто переходите по ссылке и начинайте свою карьеру, которая, кстати может приносить доход намного больше, чем ваша основная работа. В общем ищите варианты они повсюду.

### Где нельзя брать деньги для инвестирования.

**Запомните раз и навсегда — брать деньги для инвестирования в кредит или заем под проценты нельзя!**

Инвестиционные стратегии предполагают также и определены риски — вы можете не получить прибыль в конкретном месяце, или получить, но малую, а отдавать банку нужно вовремя. Нет денег — копите, зарабатывайте, но только не берите в долг под процентные обязательства, если вам деньги дает бабушка это одно, но если банк это совсем другое. Подкопите денег, почитайте литературу, вникните в процесс, не торопитесь — одеть на себя кредитный хомут всегда успеете. Запомните, что инвестировать нужно только свободные денежные средства. Таковые, к счастью, имеются у большинства из нас — у кого то больше, у кого то меньше.

Надеюсь мы ответили на вопрос — что такое инвестиции, для чего нужны инвестиции.

Для того, что бы стать успешным инвестором и правильно инвестировать деньги, необходимо обладать знаниями, навыками и самое главное опытом. Если опыт и навыки приходят к нам со временем, то знания мы должны получать в начале нашего пути, чтобы он был легче и мы совершали меньше ошибок.

Источник: <http://freevest.net>

### Мектеп бітірушілерге көмек

## ЖАҢА ФОРМАТТАҒЫ ҰБТ ЖӘНЕ ҚОРЫТЫНДЫ АТТЕСТАТТАУ ТУРАЛЫ

2017 жылдың 13 наурыз күні «Приозерск қаласының №1 жалпы орта білім беретін мектебі» КММ-де 11 сынып оқушыларының ата-аналарымен жиналыс өтті. Жиналыстың негізгі мақсаты - ҰБТ және қорытынды аттестаттауды өткізу технологиясын түсіндіру мен үйрету. Ұйымдастырылған шараға оқушылар, ата-аналар толық қатысты.

Мектеп бітіруші сынып оқушыларының ата-аналарымен өткізілген жиналыста ұлттық бірыңғай тест тапсыруға өтініш берген 23 оқушы ата-аналарымен бірге қатысты. Мектеп дирек-



торы П.А.Жумаханова ҰБТ-дағы жоғарғы нәтиже отбасындағы ата-ана мен түлектің жақсы қарым-қатынасына тікелей байла-

нысты және өмірлік маңызы бар сынақта ата-ананың қолдауы ерекше рөл атқаратынын айтты.

ҰБТ бойынша техникалық хатшы ата-аналардың назарына жаңа форматтағы Ұлттық Бірыңғай тестілеуді және қорытынды аттестаттауды ұйымдастыру және өткізу ережелерін ұсынды. Мектеп бітірушілерге және ата-аналарға емтихан материалдарымен жұмыс істеу, тестілеу нәтижелері бойынша апелляцияға өтініш беру және қарастыру рәсімі бойынша дайындалған жадынамалар таратылды. Ата-аналар тарапынан туындаған сұрақтарға техникалық хатшы жауап беріп отырды.

Сонымен қатар жиында ҰБТ және қорытынды аттестаттауды өткізу барысында кездесетін мәселелерге ерекше көңіл бөлін-



ді. Жиналыс ата-аналардың ұстаздар мен балаларына айтқан жлыы лебіздер және игі тілектермен аяқталды.

Ф.Ә.Артықмұратова,  
«Приозерск қаласының №1 жалпы орта білім беретін мектебі» КММ директорының оқу ісі жөніндегі орынбасары



Қазыбек бидің туғанына 350 жыл

Разъясняем законодательство

## ҚАЗАҚТЫҢ ҚАЗЫБЕК БИИ



Қазақта даналығымен, батырлығымен, көрегендігімен, шешендігімен, тапқырлығымен және кара қылды қарған тура билігімен елді аузына қаратқан, халқы түгіл бек-төрелері мен хандарының өздері сөзіне құлақ асқан үш бидің өмір сүргенің көзі қарақты оқырман жақсы біледі деп ойлаймын. Олар осы үш жүздің бас билері болған ұлы жүзде – Төле би, орта жүзде қаз дауысты Қазыбек би және кіші жүзде – Әйтеке би. Ондаған рулардың басын басын қосқан аталмыш жүздердің билерін «Бұл би басқа рудан шыққан» деп ешбір рудың жұрты бөле-жара қарамай, құрметтеген, сыйлаған, қадірлеген және кесіп айтқан келелі сөздері мен әділ шешімдеріне бас ұрған. Осы үш би де қазақ елінің ауызбірлігі мен ынтымағын жарастырып, халқын айрандай ұйытып, бір ортаға топтастыруда маңызды роль атқарған. Олардың өмір сүрген дәуірі ұзақ жылдық, тіпті ғасырлық соғыс кезеңіне тап келген. Бұндай қиын-қыстау кезеңде қазақтың құрып кетпеуінде септігі тию үшін бұл билерді Алла-тағаланың өзі әдейі жібергендей көрінеді. Ошақтың үш бұғандай үш би үш жүздің арасындағы береке-бірлікті, татулық пен ынтымақты сақтай отырып, жұртшылықты айналасынан алшақтатпаған. Олардың абырой-беделдері кейбір хандардан тым биік болған. Соның бірі сұңқылдаған ерекше дауыс несі қаз дауысты Қазыбек бидің туғанына бүгінде 350 жыл толып отыр.

Қаз дауысты Қазыбек би, Қазыбек Келдібекұлы – қазақ халқының XVII – XVIII-ғасырлардағы ұлы үш биінің бірі, көрнекті қоғам және мемлекет қайраткері. Орта жүз арғын тайпасының қаракесек руына кіретін болатқожа атасынан шыққан ол 1667-жылы Сыр бойында дүниеге келген. Арғы аталары Шаншар абыз, Бұлбұл, өз әкесі Келдібек — есімдері елге белгілі әділ билер болған. Қаз дауысты Қазыбектің оқыған жерлері, алған білімі туралы құжат бойынша нақты дерек жоқ. Дегенмен, ел аузындағы әңгіме, аңыздар мен биден жеткен шешендік сөздер оның өз заманында білімді де жетелі, халықтың ауыз әдебиеті мен салт-дәстүр, рәміздерінің, ата жолы заңдарын мейлінше мол меңгерген, озық ойлы, әділ де көреген, батыл да батыр адам болғандығын айқын аңғартады. Әділдігі мен алғырлығы үшін Тәуке хан Қазыбекті Орта жүздің Бас биі еткен. Би Әз Тәукенің тұсында хан кеңесінің белді мүшелерінің бірі болса, Сәмеке, Әбілмәмбет, Абылай ел билеген кезеңдерде де мемлекет басқару ісіне жиі арала-

сып, ішкі-сыртқы саясатта ақыл-кеңестер беріп отырған.

Бидің жастық шағы мен бүкіл саналы өмірі қазақ елінің өз ішінде рулық-тайпалық алауыздықтар мен хандық билікке таластың неғұрлым өршіген, көрші мемлекеттердің көз тігуі жиілеп, Жонғар шапқыншылығы үдей түскен кезеңмен тұтасады. Ел аузындағы аңыз-әңгімелерге қарағанда, ол Тәуке ханның белгілі би-батырлары бастаған елшілігіне ілесіп алғаш рет қалмақ қонтайшысы Цэван Рабданға барғанында 14 жаста екен. Өз дегенінен қайыпайтын қиқар ханға сапар шегер сәтте сонда баратын ел ағаларына бала Қазыбек өзін де ала кетуін өтінгенмен, оны баласының және сапардың қауіптілігін ойлап жолға ерткілері келмейді. Өзіне сенімді бала би ебін тауып, атқа қарайтын қосшының тілін табады да, оған көмекші атқосшы болып топқа еріп кеткендігі айтылады кітап жазбаларында. Қылышынан қан тамған қаһарлы қалмақ ханының алдында қазақ билері жасқаншақтық танытып, күмілжіңкіреп қалған сәтте жасөспірім Қазыбек: «Дағ, тақсыр!» деп жұлқынып алға шығып: «Қазақ деген мал баққан елміз, ешкімге соқтықпай жай жатқан елміз. Елімізден құт-береке қашпасын деп, жеріміздің шетін жау баспасын деп найзасына жылқының қылын таққан елміз... деп басталатын отты сөзімен қалмақ ханының меселін қайтарғанын бүгінде білмейтін ісі қазақ жоқ шығар. Тәуке хан үйсін Төле, алшын Әйтеке, арғын Қазыбек билерге жаңа заң жобасын – «Жеті жарғыны» жасатып, Құлтебенің басында бүкіл халық алдында қабылдатты. Сөйтіп, ұлы үш бидің көмегімен ел ішіндегі әдет-ғұрып нормалары, жер-су, қоныс неліктерінің мөлшері, жесір дауы, құн төлеу, кек алу, ұрлық-қарлыққа тыйым салу, ағайын-туыс, ру арасындағы дау-дамайлар, ел бірлігі, мемлекет басқару, Отан қорғау, сыртқы жаулардың шабуылдарына тойтарыс беру, ұрпақ тәрбиесі, т.б. мәселелердің шешілу жүйесі жанаша белгіленді. Ел «Ақтабан шұбырынды, Алқакөл сұлама» нәубетіне ұшырап, қатты күйзеліске түскен кезеңде Қазыбек би өзге де билермен бірге Сәмеке, Әбілмәмбет хандардың, Барақ, Батыр, Абылай сұлтандардың арасын жарастыруға күш салады, оларды өзара ынтымаққа шақырады. Орыс патшасымен достық қарым-қатынас орнатуды жақтады. Абылай сұлтан тұтқынға түсіп қалғанда Қазыбек би Абылайды құтқару үшін қолдан келген барлық дипломаттық айла-әрекеттердің бәріін жасаған.

Бүгінгі Орталық Қазақстан – Сарыарқаның төл азаматы саналатын Қазыбек бидің 350 жылдығын лайықты атап өту мәселесін көтерген осы аймақтың абыройлы азаматтары, бидің ұрпақтары, зиялы қауым мүшелері былтырдан бері баспасөз беттерінде мақала-сұқбаттар жариялап, теле-радио арқыны үндеп жүргенінен құлағдармыз. Дүйім қазақ жұртына ортақ, Қазақ мемлекетінің сақталып қалуына қомақты үлес қосқан, әрбір намысты қазақ баласы мақтан тұтатын, билік, шешендік, тапқырлық ғибратты сөздері ұрпақтан-ұрпаққа өнеге болып қалған және қала беретін дүр бабаның мерейтойын біздің қала халқы мен атқамінер азаматтары да шетін қалдырмайды деп топшылаймыз. Қаз дауысты Қазыбек би бабамыз қандай құрметке де, мақтау-мадақтауға да лайықты, қазақ еліне ортақ тау тұлғалардың бірі екенін жадымыздан шығарып алмайық, ағайын!

**Нұрғали ҚАРАБЕКТЕГІ,**  
газеттің арнаулы тілшісі,  
ҚР журналистер одағының мүшесі

### Остерегайтесь инфекции!

## ТУБЕРКУЛЕЗ

Туберкулез - наиболее распространенная инфекция, треть населения Земли (более 2млрд человек ) заражено туберкулезом. Ежегодно в мире регистрируется около 4 млн новых случаев заболевания и около 3 млн людей умирают от данной инфекции. Туберкулез передается бактериями, попадающими в воздух от больного при кашле, чихании или разговоре.

**Основными признаками туберкулеза** являются длительный кашель, общая слабость, потеря веса, озноб (лихорадка), повышенная потливость. Помимо этого, развитие туберкулеза легких сопровождается сухим продолжительным кашлем, обостряющимся в ночное и в утреннее время. При прогрессировании болезни кашель становится мокрым и осложняется кровохарканием. Позднее у больного появляются хрипы в легких, затруднение дыхания, **насморк** и боли в грудной клетке.

Ввиду того, что туберкулез легких в большинстве случаев протекает бессимптомно, значимую роль в его диагностике играют разнообразные профилактические обследования. Именно поэтому необходимо взрослым ежегодно

проходить флюорографию грудной клетки, а детям – проводить пробу Манту. Проба Манту позволяет выявить степень инфицирования организма туберкулезными бактериями.

В настоящее время лечение туберкулеза осложнилось появлением устойчивых (резистентных) форм бактерий к лекарствам. Поэтому больные туберкулезом должны пройти полный курс специфического лечения, в противном случае заболевание может перейти в трудноизлечимую форму, и они могут стать распространителем неизлечимых форм туберкулеза для других людей.

Таким образом, один из важных противоэпидемических мероприятий является своевременное выявление больных то есть своевременный полный охват флюорографическим осмотром взрослого населения и туберкулинодиагностикой (проба Манту) детского населения.

**Просим населения пройти своевременно флюорографически осмотр и при малейшем подозрении на заболевание обратиться к врачу!**

**Г.К.Мондыбаева,**  
врач-фтизиатр КГП «ЦБ г Приозерск»

## ПОРЯДОК РАССМОТРЕНИЯ ДЕЛ ЧАСТНОГО ОБВИНЕНИЯ

Частное обвинение – это деятельность частного лица, пострадавшего от преступления, которая заключается в официальном обращении к судье с требованием о привлечении к уголовной ответственности лица, виновного в причинении ему вреда, в представлении суду доказательств совершения в отношении частного обвинителя преступного деяния и изобличающих в этом деянии виновное лицо, а также поддержании обвинения в суде.

В соответствии со ст. 32 УПК РК уголовные дела частного обвинения — это такие дела, которые возбуждаются не иначе как по заявлению потерпевшего (его законного представителя) и подлежат прекращению в связи с применением потерпевшего с обвиняемым.

Следует подчеркнуть, что под частным обвинением следует понимать особый вид уголовно-процессуальной деятельности в рамках специальной правовой процедуры, которая позволяет частному обвинителю выразить свою волю, обязательную для государственных органов, в уголовном преследовании обвиняемого в ходе возбуждения уголовного дела, поддержания обвинения в суде и отказа от обвинения.

В соответствии с положением ст.17 Международного пакта о гражданских и политических правах «никто не может подвергаться произвольному или незаконному вмешательству в его личную и семейную жизнь, на тайну его корреспонденции или незаконным посягательством на его честь и репутацию. Каждый человек имеет право на защиту закона от такого вмешательства или таких посягательств».

Данная норма нашла свое отражение и в Конституции Республики Казахстан, предусматривающая обязанность государства защищать и гарантировать права и свободы человека и гражданина согласно общепризнанным принципам и нормам международного права, и такая защита регламентирована ч.2 ст.13 Основного закона о праве каждого на судебную защиту своих прав и свобод.

Правильное применение судами законодательства об ответственности за умышленное причинение легких телесных повреждений, нанесение побоев, клевету, без отягчающих обстоятельств, то есть по делам, возбуждаемым, как правило, по заявлению потерпевшего, обеспечивает соблюдение конституционных прав граждан, воспитывает у них чувство уважения к закону и нормам поведения, способствует ликвидации возникших на личной почве конфликтов и предупреждению в ряде случаев связанных с ними тяжких преступлений против жизни и здоровья.

Уголовное дело частного обвинения возбуждается на основании личного обращения потерпевшего или его законного представителя с заявлением непосредственно в суд или поступает из органов предварительного расследования, дознания с обвинительным заключением, актом или постановлением. На практике еще одним основанием поступления в суды материалов о преступлениях частного обвинения является направление их из органов дознания или предварительного следствия.

Порядок возбуждения уголовных дел частного обвинения регламентируется ст. 408 УПК РК, согласно требованиям, которой уголовные дела частного обвинения возбуждаются в отношении конкретного лица путем подачи потерпевшим или его законным представителем заявления в суд.

Согласно ч.2 ст.408 УПК РК жалоба должна содержать: наименование суда, в который оно подается; описание события уголовного правонарушения, место и время его совершения с указанием доказательств; просьбу, адресованную суду, о принятии уголовного дела к производству; сведения о потерпевшем, а также о документах, удостоверяющих его личность; данные о лице, привлекаемом к уголовной ответственности; список свидетелей, которых необходимо вызвать в суд; подпись лица, его подавшего.

Жалоба подается в суд с копиями по числу лиц, в отношении которых возбуждается уголовное дело частного обвинения. Заявитель предупреждается об уголовной ответственности за заведомо ложный донос, о чем в заявлении делается отметка, которая удостоверяется подписью заявителя. Одновременно судья разъясняет заявителю его право на примирение с лицом, в отношении которого подана жалоба. Если жалоба частного обвинителя поступила по почте, то в процессе проведения подготовительных действий судье следует вызывать частного обвинителя и предупреждать его за заведомо ложный донос и разъяснять ему право

на примирение с лицом, в отношении которого подано заявление.

В случаях, если жалоба не отвечает указанным требованиям, в соответствии со ст.409 УПК РК, судья в течении трех суток выносит постановление о возвращении заявления лицу, его подавшему, в котором предлагает привести заявление в соответствие с указанными требованиями и устанавливает для этого срок. В случае неисполнения данного указания судья отказывает в принятии заявления к своему производству и уведомляет об этом лицо, его подавшее.

Длительность срока, который устанавливает судья для приведения заявления в соответствие с требованиями закона, уголовно-процессуальным законом не установлена. Однако данный срок должен быть реальным, достаточным для исправления недостатков жалобы (в том числе с учетом времени, необходимого для почтовой доставки). Судебная практика показала, что судьями для устранения недостатков представляется потерпевшим срок, продолжительность которого составляет от 5 до 25 дней.

Отказ судьи в принятии жалобы не препятствует повторному обращению потерпевшего по тому же обвинению с новым заявлением в случае, если не истекли сроки давности привлечения виновного лица к уголовной ответственности.

Часть3 и 4 ст.409 УПК РК устанавливает, что с момента принятия судом заявления к своему производству, лицо, его подавшее, является частным обвинителем. При наличии оснований для назначения судебного заседания, судья в течение 7 суток со дня поступления жалобы в суд вызывает лицо, в отношении которого подана жалоба, знакомит его с материалами уголовного дела, вручает копию поданного заявления, разъясняет права подсудимого в судебном заседании, предусмотренные статьей 65 УПК РК, и выясняет, кого, по мнению данного лица, необходимо вызвать в суд в качестве свидетелей защиты, о чем у него берется подписка.

В Нормативном постановлении Верховного суда РК №13 от 25 декабря 2006 года «О судебной практике по делам частного обвинения» указано, что в соответствии с частью седьмой статьи 411 УПК при неявке частного обвинителя в судебное заседание без уважительных причин дело частного обвинения подлежит прекращению.

В связи с этим, суду необходимо в каждом случае выяснять причины неявки в судебное заседание частного обвинителя, имея в виду, что к уважительным причинам относятся обстоятельство, указанные в части пятой статьи 205 УПК.

В соответствии с п.2 ч.2 ст.335 УПК допускается рассмотрение дел частного обвинения в отсутствие подсудимого, который находится вне пределов Республики Казахстан и уклоняется от явки в суд.

По ходатайству подсудимого, дело частного обвинения, в соответствии с пунктом 1 части второй статьи 335 УПК и части шестой статьи 411 УПК, может быть рассмотрено по существу в его отсутствие.

В случае смерти потерпевшего, до момента подачи им жалобы в суд по делам частного обвинения, дело не может возбуждаться на основании заявления его родственников, в связи с тем, что за ними не предусмотрена правопреемственность уголовного преследования.

При производстве по делам частного обвинения именно на судьях лежит обязанность по защите прав и законных интересов всех участников дела, в связи с чем необходимо: выносить постановления о принятии заявлений к своему производству по делам частного обвинения в строгом соответствии со ст.ст.408, 409 УПК при наличии заявления, оформленного в соответствии с требованиями закона, и в случае отсутствия необходимых сведений разъяснять заявителям какие именно (указать в постановлении) недостатки послужили основанием для возврата заявления; обеспечивать условия для получения всех необходимых документов, имеющих значение для дела; внести предложения в законодательство по делам частного обвинения в отношении несовершеннолетних детей, которые подвергаются избиению со стороны родителей, родственников или других людей.

**Сайханов Д.Т.,**  
председатель  
специализированного межрайонного  
суда по делам несовершеннолетних  
Карагиндской области



Волейболдан жарыс өтті

Спортивная жизнь

## ӘРІШТЕСТЕРІН ЕСКЕ АЛДЫ

«Тумақ барда, өлмек бар» - деген даналық сөзді қазақ тегін айтпаған. Адамның жарық дүниені көріп, Жаратқан ие өлшеп берген өмірді сүріп, дәм-тұзы таусылғанда және уақыт-сағаты тоқтағанда жалған дүниені артқа тастап, бақылыққа аттанары хақ. Әйтсе де, кісінің өз ажалымен кеткеніне не жетсін?! Қыршын жастардың бейжал өліммен өмірден өтіп жатқаны қабырғанды қайыстырып, жанына бататыны өкінішті. Өмірден өткен адамды арғында қалған туған-туысы, ел-жұрты, досжараны ардақтап, құрметтеп, еске алып, құран бағыштап жатса ол да игі істің бірі және адмамгершіліктің, мұсыл-мандықтың нышаны. Ондай сәтте әруақтар риза болып, жатқан жері жайлы, топырағы торқа боларына сенеміз.

Жуықта, Наурыз мейрамының қарсаңында №1 қазақ орта мектебінің ұстаздар ұжымы осындай игі бастама көтеріп, өткен жылы өмірден мезгілсіз өткен әріптестері Дәрігүл Тұрдыбайқызы Досмұратованы еске алу мақсатында мектептер мен балабақшалар, әскери бөлімдер қызметкерлерінің арасында волейболдан турнир өткізді. Марқұмның туыскандары мектеп асханасында аяулы бауырларының жарқын бейнесін еске алып, жиылғандарға арнап ас берді және құран бағыштады.

Дәрігүл Тұрдыбайқызы жиырма жылдан астам осы мектепте ұстаздық еткен білімді де, білікті, еңбекқор да, ізденімпаз жан болатын. Дәрігүл мектептің ғана емес, қаламыздың қоғамдық жұмыстарынан, ісшараларынан қалмай араласатын белсенді жан еді. Өз мамандығын құлай сүйген ұстаз қызметіне аса жауапкершілікпен қарайтын. Өмірінің санаулы күндері қалғанда Дәрігүлдің осы жолдағы еңбегі ескеріліп, мектеп директорының орынбасарлығына тағайындалған ол бар болмысындағы жақсы қасиеттерін толық көрсете алмай кетті. Қоғам үшін бергенінен берері көп құрметті жан еді ғой. «Дәрігүл өз ісін жақсы



білетін, пысық, ізденгіш қыз болды. Мектептің үлкен корридориясындағы 1941-1945-жылдардағы Ұлы Отан соғысындағы жеңісті паш ететін соғыс ардагерлерінің құрметіне қойылған белгіні өзі ойластырып, мектептің еңбек пәнінің мұғаліміне жасатып орнаттырған болатын. Енді Дәрігүлден мектеп ұжымы мен шәкірттеріне осы бір жақсы белгі және оның жарқын бейнесі ғана қалды», - дейді математика пәнінің оқытушысы Серік Тәңкібаев.

—Дәрігүл ұстаздар мен оқушылар арасында абыройлы, беделді ұстаз болды. Лауазымды қызметте небәрі он екі-ақ күн отырған ол нағыз қабілет-қарымын көрсететін шақта еді. Аяулы қыздың мезгілсіз қазасы әріптестерінің де жүректеріне салмақ түсіріп кетті - дейді мектеп директоры Панар Жұмаханова. Осы күні бізбен дидарласып, әңгімелескен барлық ұстаздар қауымы Д.Досмұратованың ізгі істерін айтып, еске алып жатты. Марқұмды еске алуға арналған спорттық жарысқа жалпы 6 команда - 06708 әскери білімінен «Қалқан», 44841 әскери бөлімінен «Тұлпар» №1 орта мектептен, «Балбөбек», «Балақай» бөбекжайлары спорттық өнерлерін көрсетті. Мектеп ұжымының ізгілікті шарасы осымен аяқталмай, алдағы уақытта да жалғасын табады деп сенеміз.

Н.АЛТЫНБАЙҰЛЫ



## ХАБАРЛАНДЫРУ \*\*\* ОБЪЯВЛЕНИЯ

### Құрметті Приозерск қаласының тұрғындары!

2017 жылғы 27 наурызда сағат 15.00- де 44841 ә/б Мәдени-сауықтыру орталығында Приозерск қаласы ІІБ Жергілікті полиция қызметінің бастығының халық алдындағы есебі өтеді.

Приозерск қаласының әкімдігі

### Уважаемые жители города Приозерск!

27 марта 2017 года в 15.00 часов в Культурно-досуговом центре в/ч 44841 состоится отчет начальника местной полицейской службы ОВД города Приозерск перед населением.

Акнимат города Приозерск

### ТРЕБУЕТСЯ

Организации требуется продавец.

О квалификационных требованиях к соискателю и ознакомление с условиями работы - при личном собеседовании.

Телефон для справок: +7 777-976-4001

## С ПОБЕДОЙ, ПОБЕДИТЕЛИ!

Со 2-го по 9 марта текущего года в городе Алматы прошел чемпионат Республики Казахстан по пауэрлифтингу, в котором участвовали сильнейшие спортсмены, для предварительного отбора на предстоящие чемпионаты мира. Всего в соревнованиях участвовало более 150 спортсменов республики.

Перед началом соревнования, приглашенный президент Международной федерации пауэрлифтинга IPF Гастон

Теперь он с большей спортивной злостью и методичностью готовится на следующие спортивные соревнования, которые пройдут в городе Текели Талды-Курганской области.

Продолжились соревнования выступлениями женской категории. Матусевич Марина, которая выступала в весовой категории 63 кг., заняла 3-е место.

Приозерский клуб не первый раз участвует в спортивных соревнованиях. В 2016 году наши силовики приняли участие в 2-х соревнованиях: в городах Семипалатинск и Темиртау, где заняли призовые места. В 2017 году планируется принять участие еще в 6 республиканских соревнованиях.

В фитнесс-клуб Приозерска активно работает и развивается. Сегодня здесь занимается спортом 45 человек. Клуб предоставляет возможность для занятий спортом на бесплатной основе для лиц с ограниченными физическими возможностями. В 2016 году организатору клуба был выделен безвозмездный грант по линии фонда «Даму» на сумму в 3 млн. тенге для приобретения спортивного инвентаря и тренажеров. Созданы 4 рабочих места. Хорошую организационную поддержку клубу оказывает и отдел физкультуры и спорта города Приозерск, который на постоянной основе принимает на себя расходы по выезду



Параж провел обучающий курс, в ходе которого дал разъяснения спортсменам и тренерскому составу о новых изменениях в техническом регламенте и антидопинговых требованиях.

Город Приозерск, в номинации "жим штанги лежа", представляла команда из числа 3-х спортсменов, возглавляемая тренером А.Оспановым. Все спортсмены - молодые в плане опыта соревнований, занимаются в клубе до 1 года.

Соревнования открыли выступления мужчин. Среди ветеранов наш город представляли Кожаметов Давид в категории 83 кг, пожав штангу 110 кг, занял 2-е место.

Интересная борьба развернулась во 2-ой ветеранской группе, где Фаттахов Салават в борьбе за 1-е место выжал вес на 2,5 кг. больше своих соперников. Однако представитель соперника подал протест, сославшись на нарушения техники жима. Не смотря на то, что все боковые судьи не увидели нарушения и засчитали попытку, главный судья, после совещания, согласился с доводами и решением жюри попытка нашего спортсмена была отменена. Иногда вот такая закулисная борьба сбивает спортивный настрой спортсменов, но только не Салавата.

спортсменов на соревнования.

Струментов А.,

на фото: призёры чемпионата РК

## ХАБАРЛАНДЫРУ \*\*\* ОБЪЯВЛЕНИЯ

### СЧИТАТЬ НЕДЕЙСТВИТЕЛЬНЫМ

Пенсионное удостоверение МО РК

№ 007479, выданное на имя подполковника полиции Шатыбекова

Булата Турсумбековича, дата выдачи 01.05.2011 г.

### УСЛУГИ

Натяжные потолки, быстро и качественно. Тел. 87026988613, Мади

### РАЗНОЕ

Блок-фара на МАЗДА-626 (переходка), левая, блу, телефон: 8707 204 02 60

Собственник: ИП Бухарбаева А.А.  
Газета «Приозерский вестник» зарегистрирована в Министерстве связи и информации Республики Казахстан Свидетельство о постановке на учет СМИ № 15037-Г от 26.12.2014г.  
Адрес редакции: 101100 г. Приозерск, ул. Космонавтов, д.5-107.  
Справки по тел. +7-705-981-86-79 (Гл. редактор), +7-702-604-02-60 (тех. редактор)  
E-mail: prz\_westnik@mail.ru Вэб-сайт: www.prio-vestnik.kz  
Газета отпечатана в ТОО «Арко» г. Караганда, ул. Сатпаева 15. Заказ № 12/500. Тираж: 500 экз., объем-2 п.л., формат - А2, 8стр.

Главный редактор: Кенжебеков Б.А.  
Технический редактор: Струментов А.В.  
Для подачи частных объявлений и рекламы обращаться по тел: +7-705-466-60-63  
Корреспонденция принимается на электронный адрес: prz\_westnik@mail.ru

Газета распространяется в местах продажи газет и журналов (киоски печати, магазины, рынки), в редакции и частными распространителями в г.Приозерске и г.Караганда, а также по подписке во всех городах и районах области.  
Подписной индекс - 65041

Письма, рукописи, фотографии и рисунки не рецензируются и не возвращаются. Ответственность за точность приведенных фактов, статистических данных, собственных имен, географических названий и других данных несут авторы публикаций. Редакция не несет ответственности за содержание рекламных объявлений. Мнение авторов может не совпадать с мнением редакции. Перепечатка материалов без согласия редакции запрещена.